

Pranje perila

V petek, 25. 9. 2009, smo se učenci izbirnega predmeta raziskovanje domače okolice, turističnega krožka ter nekaj učencev 4. C-razreda OŠ Rodica odpravili do potoka Mlinščica ob slaščičarni Razpotnik, kjer smo si ogledali, kako so včasih v mrzli vodi na roke prali perilo. Izvedeli smo veliko novega. Prikaz starega načina pranja je organiziralo Turistično društvo Jarše-Rodica, v mrzli vodi in na ribežnu pa sta prali Ana Hribar in Mihaela Uršič. Preoblečeni sta bili v perici, s seboj pa sta imeli pripomočke, kakršne so uporabljali nekoč: »ribežen, žafjo« in škafe s perilom.

Gospod Stane Cotman, ki je prireditev povezoval, nam je najprej povedal, da so ob Mlinščici nekoč, ko še ni bilo pralnih strojev, prali perilo. Ko sta perici prali, je sproti razlagal, kaj sta delali in kako se različnim stvarem, ki sta jih uporabljali, reče. Seveda ni pozabil na zgodbice, ki so včasih nastajale med pranjem. Kadar so klali, so v potoku čistili čreva živali in še marsikaj. Že takrat so hoteli ohraniti vodo čisto, zato so, da potoka ne bi onesnaževali, prali z doma pripravljenim milom, ki so ga naredili iz bukovega pepela in iz ostankov govejih maščob (to je iz loja). Perice so se, medtem ko so prale, pogovorile o vsem, kar se je v vasi zgodilo zanimivega. Poleti pranje ni bilo težko, saj je bilo toplo in voda ne preveč mrzla. Veliko težav pa so imele perice pozimi, ker je bilo zunaj zelo mrzlo, zaradi ledeno mrzle vode, v kateri so perilo splakovale, pa so imele roke čisto vijolične. Ker so tudi mlade mamice takoj po porodu otroka prale v mrzli vodi, so se nekatere prehladile ter umrle, njihovi otroci pa so osiroteli.

Na koncu predstavitve smo izvedeli, da krajani tudi dandanes poskušajo ohraniti Mlinščico čisto, da bodo lahko iz nje še kdaj pili in morda celo prali, če bi se zgodilo, da bi ne bilo elektrike.

Na koncu se učenci, učitelji, pa tudi ostali obiskovalci zahvaljujemo TD Jarše Rodica in slaščičarni Razpotnik, ki nas je lepo sprejela in nas pogostila s svojimi sladkimi dobrotami in pijačo, ter nastopajočim, ki so odlično pripravili program.

Tajda Lončar, Vesna Letnar
OŠ Rodica, 8. A

